

GARAMİ PARÇALAR

ABDÜLFETTAH RAUF

Klasikler

İN EFE

Abdülfettâh Ra'ûf (1910-1963) Kimdir?

Makedonya'nın başşehri Üsküp'te doğdu. Asıl adı Abdülfettah Raûf 'tur. Halk arasında daha çok Fettâh Efendi adıyla tanınmış, bazı makaleleriyle şahsî evrakında ise Fetah İshak veya Fetah İshakoviç imzasını kullanmıştır. Üsküplü Hacı İshak ailesine mensup, memleketin tanınmış şahsiyetlerinden biri olan babası Raûf Efendi onun iyi bir eğitim görmesi için elinden gelen gayreti sarfetti. İlk öğrenimini Üsküp'te muhtemelen Sırpça olarak yapan Abdülfettah, daha sonra burada Atâullah Kurtiş (Ata Efendi) tarafından kurulan Meddah Medresesi'ne girdi. 1933 yılında düzenlenen ilk icâzet töreninde, her biri daha sonra Makedonya ve Kosova'da çeşitli hizmetler yapan arkadaşları Hâfız Necâti, Hâfız Şâban, Hâfız Sâdullah, İdris ve Mehmed efendilerle birlikte icâzet aldı.

Fettah Efendi, 1933-1938 yılları arasında Meddah Medresesi'nde kelâm ve akaid müderrisliği görevinde bulunduğu gibi Üsküp'teki çeşitli camilerde de fahrî vaziflik yaptı. Ramazan aylarında, hocası Atâ Efendi'nin doğum yeri olan Üsküp'ün Studeniçan köyünde vaaz ve irşad hizmetinde bulundu. 1938'de hocasının Ulemâ Meclisi (Ulema Medzlis u Skoplju) üyeliğine tayin edilmesi üzerine Meddah Medresesi'nin başmüderrisliğine getirildi; medrese kapatılınca kadar bu görevini sürdürdü ve burada birçok talebe yetiştirdi. 1944 yılında yapılan törende icâzet alan öğrencileri arasında Kemal Aruçi ve Türkiye'ye giderek İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü ile Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde uzun yıllar hocalık yapan Bekir Sadak da vardı. Hakkındaki bazı yazılarda zikredilen, 1944-1945 yıllarında Üsküp'teki şer'î mahkemede hâkimlik yaptığı ve Ulemâ Meclisi üyeliği görevini üstlendiği hususunda kesin bilgiye rastlanmamıştır. 1945'te Yugoslavya'ya komünist iktidarı hâkim olunca şer'î mahkemeler, çeşitli dinî müesseseler ve medreselerle birlikte Meddah Medresesi de kapatıldı. Fettah Efendi ve arkadaşları tutuklanıp mahkemelerde yargılandılar. düzmece bir iddianame ile rejim aleyhtârı, devlet haini ve savaş dönemi zengini olduğu iddiasıyla yedi yıl ağır hapis ve cebrî iş, üç yıl da siyaset yasağına mahkûm edildi (Birlik, s. 4). Cezaevinde iken taş kırmak üzere bir yıl Bosna-Hersek'teki Doboş (Doboy) kasabasına gönderildi. Cezaevinden çıktıktan sonra uzun süre devlet tarafından takip altına alındı, işsiz bırakıldı ve meşhur bir müderris olmasına rağmen müezzinlik yapmasına bile izin verilmedi (krş. Engüllü, Yedi İklim, IX/64, s. 22; Ardıcı, s. 151). Hayatının son yıllarında Makedonya Arşivi'nde Makedonya'ya ait Osmanlı belgelerini tercüme etmek üzere uzman olarak görevlendirildi. 24 Nisan 1963'te Üsküp'te vefat etti. Şiirleri yaklaşık 60 yıldır farklı nedenlerden ötürü yayınlanamadı. Üsküp'te kurulan ve ismini Fettah Efendi Eğitim ve Düşünce Derneği olarak belirleyen kurumun araştırmaları ve katkılarıyla bulunmuş ve tekrar gün yüzüne yayınlanmaya başlanmıştır.

İDEFE Yayınları

İDEFE Yayınları | 04

Fettah Efendi Külliyyatı | 03

Garami Parçalar - Abdülfettah Rauf

Yayına Hazırlayanlar

Emre Aracı

Emrah Gökçe

Sevba Abdula

1. Basım, Üsküp 2022

ISBN: 978-608-4944-05-8

İletişim Ajansı: Tefrik Brand Ideologues & Demagogues

Yaratıcı Yönetmen: Bilal Ayan

Tasarımcı: Fatma Betül Okuyucu

Baskı-Cilt

MD Basım

Ajgraf Skopje, 1000

Çair, Üsküp / Kuzey Makedonya

© İDEFE Yayınları

Bütün yayın hakları saklıdır. Bilimsel araştırma ve tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz.

İDEFE Yayınları

Pushkarska No.01, Çair-Üsküp/Kuzey Makedonya

Tel: +38970728470

fettahefendi.com

İDEFE

Abdölfettah Rauf

Garami Parçalar

Klasikler

İDEFE Yayınları

Takdim

Tarih yapıcıların, kahramanlar mı yoksa kurumlar mı olduğu kadim tartışma her daim gündemde olacaktır. Milletleri güçlü kılan ve tarih sahnesinden sildirmeyen en önemli özelliği öncü kahramanlarını ortaya çıkartabilmesidir. Geçmişin yeniden dönüşerek üretilmesinin en vazgeçilmez unsurları bu öncülerdir. Yaşadıkları çağın ötesinden toplumlarına bakabilen, değişim ve dönüşümleri en acı bir şekilde önceden hissedebilen ve anlamlandırabilen bu öncülerdir. Toplumuna, milletine, vatanına insani derinliğinin en yücelerinde dokunup nazar eden bu büyük ruhlar, insanlığın ortak değerleri olan iyiliğin, doğruluğun ve güzelliğin sembolleridir. Abdülfettah Rauf (Fettah Efendi), İslam medeniyetinin Balkanlarda ortaya çıkardığı öncü kahraman halkasının sadece bir halkası fakat bu topraklardaki en yüce değerlerin sürekliliğine vurgu yapan, XX yy. en önemli öncülerinden birisidir.

Abdülfettah Rauf 'un 1911-1963 yılları arasında arkadaşlarıyla Üsküp merkezli Rumeli topraklarında verdiği mücadele, XX yy. Balkanlarını ve İslam coğrafyasını resmetme anlamında son derece değerlidir. Günümüz Balkan coğrafyasını geçmiş ile irtibatlandırılmasında Meddah Medresesi ve Abdülfettah Rauf önemli bir sürekliliği ifa ediyor. İلمي derinliği yanında şairliğiyle de bölgede büyük bir üne sahip olan Abdülfettah Rauf, yarım asırdır birçok nedenden dolayı yayınlanamayan şiir külliyatıyla da gündemde olmuştur. 2016 yılında kurulan Fettah Efendi Eğitim ve Düşünce Derneği'nin kuruluş amaçlarından bir tanesi de dağılmış ve kimlerde olduğu konusunda karmaşa olan bu şiirleri bulmak ve yayınlanmasını sağlamaktı.

Uzun bir süreç sonucunda şiir defterleri, yayınlanması için uğraşan fakat ömrü vefa etmeyen rahmetli Muhammed Aruçi'nin ailesinden ve Yasir İslami'den temin edilmiştir. Sürece olabildiğince Abdülfettah Rauf'un Türkiye'ye göç etmiş ailesi dahil edilmiş ve şiirlerinin yayınlanması konusunda kendilerinin rızası alınmıştır.

Bu eserin hazırlanmasında transkripsiyon, lügatler ve her bir aşamada mükerreren tashihler olmak üzere üç farklı merhale takip edildi. İlk olarak transkripsiyon aşamasında; Türkçe asıllı kelimeler, günümüz Türkçesine uygun bir şekilde transkripte edildi. Misalen; "idüb, eyleyüb, virmek" kelimeleri, "edip, eyleyip, vermek" olarak ifade edildi. Arapça ve Farsça asıllı kelimelerde ise; kelimenin vezni ve asli imlâsına mutabık olacak şekilde bir transkript usûlü takip edildi. Bu usûl ile şiirlerdeki aruz ölçüsünü doğru bir şekilde yansıtmak ve son derece dakik ve veciz ifadelerden tezahür eden belagat unsurlarının izharı amaçlandı.

Bu doğrultuda; bahsi geçen kelimelerdeki ünlü seslerin telaffuzunda uzatma gerektiren yerler, o seslerin üzerine şapka işareti (^) konularak ifade edildi. Arapça ve Farsça kelimelerin orta veya sonlarında yer alan ayn (ع) veya hemze (.) harfleri ise, kesme işareti (') konularak gösterildi. İkinci olarak; defalarca yapılan tashihlerden sonra tamamlanan transkripsiyon aşamasının akabinde, şiirlerdeki oldukça geniş kelime haznesi ile karşılaşan okuyucularımıza bir kolaylık teşkil etmek üzere, belli başlı kelimelerin sözlük anlamını ifade eden 'lügatler' hazırlanmaya başlandı.

Bu noktada, şiiirlerin içerisinde geçen bütün kelimelerin lgav manalarını kitabımıza dercetmek, hem yekn itibariyle fazlaca bir yer tutacağından hem de şiiirlerde ifade edilen mücerret / soyut manaya kendimizce bir elbise veya lafız giydirmek gibi olacağından, bu yola tevessül edilmedi. Bununla birlikte, şiiirlerin anlaşılmasını kolaylaştıracak belli başlı kelimelerin sözlük anlamları, her bir sayfanın alt kısmında küçük bir lgate ile ifade edildi.

Binin üzerinde şiiire sahip Abdlfettah Rauf külliyatı, peyderpey yayınlanacak şiiir kitaplarıyla kamuoyuyla paylaşılacağı ifade edilmişti. Ekim 2021 tarihinde ilk şiiir kitabı “Yine Vatan İçin”, şubat 2022 tarihinde ise ikinci kitabı “Zulmetten Nura” ismiyle yayınlanmış ve çok olumlu geri dönüşler alınarak heyecan oluşturmuştur. Abdlfettah Rauf’un üçüncü şiiir kitabı garami parçalardan oluşmaktadır. “Garami Parçalar” ismiyle okuyucunun önüne çıkan bu şiiir kitabı  bölümden oluşmaktadır: şiiirler, beyitler-gazeller-şarkılar ve kıtalar. Osmanlı Türkçesi ile kaleme alınmış şiiirlerin transkripsiyonu, tashihi ve lgatlerin hazırlanması süreçlerinde gösterdikleri titiz çalışma ve ortaya koydukları emekten dolayı Emre Aracı’ya, Emrah Gökçe’ye, Murat Darıcık’a, Zehra Abdula’ya ve Elif Ruşiti’ye teşekkür ederiz.

Bununla birlikte İDEFE yayınlarımızın klasikler bölümünden ikinci kitabın yayınlanması da bizler için büyük bir mutluluk vesilesidir. Her daim ifade ettiğimiz gibi, İDEFE Yayınları blgemizle ilgili araştırmaları, düşünce üretimini, bağımsız, nesnel, tarafsız bir yöntem süzgecinden geçen metinleri yayınlamayı her daim önceleyecek ve bunun mücadelesini verecektir.

Sevba Abdula

İçindekeler

Aşk u Âşık
Güzel!
Bir Güfte-i Pereştiş
Bir Cennet-i Sevdâ!
Gamzen!
Öldürdü İztırâb
Bir Gün ki
Sevdim!
Ne Hâcet?
Ne Âfet!
Âzâde Bıraksa!
Bir Güzele Bir Gazel
Hicrân Du'aları
Kalbime Bak Kalbime!
Temennî-i Muhâl
Hepsini Sildim
Gönlü Civân İhtiyâr
Ne Sa'âdet!
Temenniyyât
Erkek ve Kadın
Senin Aşkın!
Gül Biraz!
Acîb Tasavvurlar Garîb Temennîler
Mahrûm-ı Mesârrım!
Leylâ!
Tesâdüf
Senin Cemalin!
Akşâm!
Leyle-i Sevdâda Nâle-i Sevdâ
Bir Ben Miyim?
Kokladım!
Gece!
Gel!
Acı Tanrım!
Garâmî Bir Parça
Tuhaf Sözlerden
Sevgilim!
Sevgilim!

O Zamân kil
Andı Şu Gönlüm
Kalmadı!
Derdler!
İhtiyârlık!
Muhtelif Elbiseli Kadın Temâşası
Yıllarca!
Bir Şeb ki
Çılgın Bir Nazm-ı Garâm-kâr
Bulunmaz!
Tahattur u Tahayyür
Figân-ı Hicrân
Ağlatma!
Beni Bekle!
Tûfânlı Hissiyât
Tegazzül
Bir Zamânlar!
Bir Güzelin Tasvîri

Beytler, Gazeller ve Şarkılar

Kıt'alar

Aşk u Âşık

Âfâk kâğıd olsa hep eşcâr da aklâm
Âşık edemez aşkını ber-vech ile ifhâm

Aşk âteşinin bir şereri kâffe-i¹ eş'âr
Aşk âleminin sâyesidir âmme-i² âsâr

Aşk lüccesinin katresidir bu galeyânlar
Aşk neyyirinin zerresidir hep leme'ânlar

Aşk şu'lesinin bir kabesi encüm ü mehtâb
Aşk mihverinin peyki olur mihr-i cihân-tâb

Aşk nice tasvîre zafer-yâb olur âdem
Bir aşk eseri arz u semâsıyla bu âlem

Aşk ey nice cânlar, nice cânlar yakan âfet
Aşk ey ne cihânlar, ne cihânlar yıkan âfet

Aşk ey nice bin müslimi mücrim eden illet
Aşk ey nice bin mücrimi müslim eden ülfet

1- Yâhûd: Duyduğum

2- Yâhûd: Gördüğüm

Âşık ne demek sorma bana kâbil-i iş'âr
Olmaz bunu hâletmedi bin defter-i eş'âr

Âşık şu kadar var ki o ma'şûku demektir
Ma'şûk ile âşık o bana kalsa o yektir

Aşkın dili yok, zembemesi yok sesi yoktur
Aşkın emeli çok elemi çok nesi yoktur

Bir râbıtaadır âşık u ma'şûk arasında
Bir zâbıtaadır Hâlık u mahlûk arasında

Aşkın bütûn eşkâlini, elvânını gördüm
Aşkın bütûn âsârına esrârına erdim

En sonra şunu söyledi bu âşık-ı nâ-kâm
Âşık edemez aşkını ber-vech ile ifhâm

Lügat:

Eşcâr: Ağaçlar
Kâffe-i eş'âr: Bütûn şiirler
Zafer-yâb: Muzaffer olan
Aklâm: Kalemler

Âmme-i âsâr: Bütûn eserler
Mücrim: Suçlu
Ber-vech: Olduğu gibi
Lücce: Deniz

Âşık-ı nâ-kâm: Murâdına eremeyen aşık
İfhâm: Anlatma
Leme'an: Parıldama